

FRANTIŠEK PALACKÝ
„Otec národa“
Památník Františka
Palackého a Františka
Ladislava Riegra

J. MIHOLA

- **FRANTIŠEK PALACKÝ**
- **Největší Čech 19. století**, dodnes je tak vnímán, přesto, že většina jeho názorů překonána.
- *„Dějiny tvoří jeden vývojový celek prodchnutý hlavní ideou.“*
- Narodil se 14.6.1798 v Hodslavicích
- Otec - evangelický písmák, prý znal nazpaměť celou Bibli a *„ve všech příhodách života svého slovy jejími se řídíval a těšíval.“*
- Už v pěti letech měl prý Bibli přečtenou i František. Zvláště oblíbené měl pasáže, kterým nerozuměl – např. milostné písně krále Šalamouna.
- Otec si přál, aby se stal kazatelem, to František nechtěl, ale něco na způsob misionáře, tj. obracet pohany na křesťanskou víru v Indii nebo Austrálii, o tom prý přemýšlel.

- Od malíčka používal němčinu, přes Komenského a Jungmanna se dostal k češtině.
- Životní oporou i programem může být jazyk.
- Jak ho uplatnit? Chtěl být prospěšný jako básník, probouzet city.
- Cesty ho vedly jinam. Ve 20 mluvil a psal dvaceti jazyky, kromě jiného i řecky, staroslověnsky, hebrejsky.
- **1823 – přesídlil do Prahy**, rozhodl se studovat dějiny husitství, zůstal tu až do své smrti
- V krátké době pronikl do šlechtických rodin, českých i německých, což se kromě Josefa Dobrovského nikomu předtím nepovedlo. Dobrovský ho naučil studovat stará písmena a pergameny a seznámil ho s největšími vlasteneckými mecenáši své doby – hrabaty Kašparem a Františkem ze Šternberka. Palacký jim zpracoval rodokmen a oni ho ustanovili rodovým archivářem.
- Psal články pro časopis Českého muzea – vycházel česky a německy a Palacký byl redaktorem.

- 1827 si vzal Terezii Měchurovou, doma se pod jejím vlivem mluvilo německy, musel také slíbit, že jeho děti budou vychovány katolicky, což některé vlastenecké kolegy urazilo.
- Měl blízko k pražským Němcům, jejich intelektuálním představitelům? *Společně si dali slib, že obě strany budou slovem i skutkem hájit zásadu rovnoprávnosti národů a spojení Koruny české s rakouskou konstituční monarchií.*
- 11.dubna 1848 byl německými liberály vyzván, aby jménem Čechů přijal pozvání do rodícího se německého sněmu – **pozvání do Frankfurtu**, zatímco strnulé Rakousko bude ponecháno svému osudu.
- Palacký Němce zaskočil – nabídku odmítl. Češi by se jako jediní negermáni mezi Němci národnostně rozpustili.
- Věřil naopak v dějinné poslání Rakouska, které se pod vládou osvíceného panovníka promění ve federaci. Ovšem tuto roli nesehráli ani Ferdinand V., ani František Josef I.
- Roku 1848 – Palacký nejrespektovanějším mužem svého národa
- 8. května 1848 mu bylo nabídnuto, aby se stal rakouským ministrem vyučování. Vyžádal si čas na rozmyšlenou a odmítl.
- Později mu nerozhodnost a kolísání vytkl i TGM – prý tím založil neblahou tradici české politiky.
- „Není divné, že muž, který v roce 1848 první vyslovil program nového Rakouska, netroufal si program ten prakticky provádět?

- Palacký se však domníval, že pro federalizaci není určující být ve vládě, ale pracovat na tom dole.
- Posun si sliboval od Slovanského sjezdu v červnu 1848. Svatodušní bouře v průběhu sjezdu podle něj rozpoutali ti, kteří si úspěch sjezdu ani federalizaci nepřáli.
- Nechal se zvolit do říšského sněmu, zúčastnil se jeho zasedání v Kroměříži a v roce 1849 veřejně vystoupil s návrhem reorganizace říše. Císaře nepotěšil, ale nahněval.
- Po tomto neúspěchu se Palacký na deset let stáhl z veřejného života.
- V tomto období vznikla jeho stěžejní díla: Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě. (1848-1876)
- Jeho dílo podporovaly katolické stavy, Palacký v něm však obhajoval především husitství a protestantské náboženství.
- Nacionální vyhrocení: stýkání se a potýkání se živlem německým.

- 1860 – návrat do aktivního politického života, kandidoval a byl zvolen do nově ustanoveného českého sněmu. Protičeské politika ho vedla k tomu, že ač ho císař 1861 povolal do vídeňské panské sněmovny, zůstal tam jen pár měsíců a dal přednost práci v archivech.
- S politikou se odmítal zaplést, prosazoval politiku pasivní rezistence.
- Ke konci života téměř kult – 70. narozeniny slavil celý národ, sbírka k jeho poctě vynesla 50 tis. zlatých. – OTEC NÁRODA.
- 1867 – dualismus – pro Palackého velké zklamání. Už ve spisu *Idea státu rakouského* (1865) dualismus předpověděl.
- *„Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm.“*
- *Dříve: Kdyby státu rakouského nebylo již od dávna, museli bychom v zájmu Evropy, ba lidskosti samé přičinit se co nejdříve, aby se utvořil.*
- Originál česko-německé deklarace z roku 1848 doma uchovával jako relikvii, později víru ve spravedlnost a otevřenost Němců označil za svoji největší politickou chybu.
- 26.5.1876 zemřel v Praze.

Pastýřská, dnes Palackého ulice 7, dům, kde Palacký bydlel a kde zemřel

Tudy Palacký procházel do svého by

Jídelna

Salon

SALON

František Ladislav Riegr

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

SLOVNIK
NAUCNY

I
ALPHABETICUM

II
LITTERARUM

III
PHYSICAE

IV
MATHESICAE

V
COSMOLOGIAE

VI
METAPHYSICAE

VII
HISTORIAE

VIII
S. SZTETI

IX
S. SZTETI

X
S. SZTETI

Riegrova pracovna

Foto z pracovního stolu F.L.Riegra

Akvarel pracovny Františka Ladislava Riegra

Pracovní stůl F.L.Riegra

Knihovna v Palackého pracovně

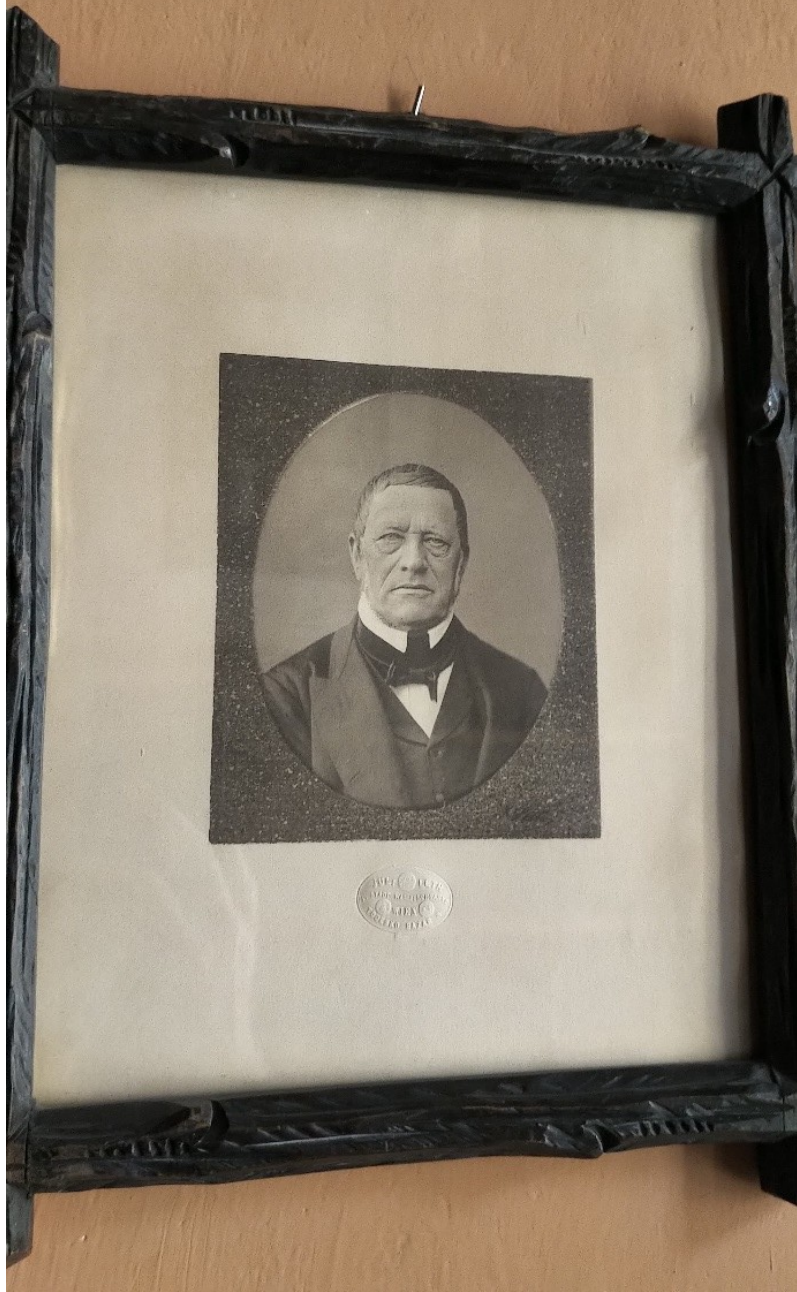
Pracovna F. Palackého

Postel, na které Palacký zemřel. Schrána s jeho mozkiem.

Palacký a Riegr

Manželka (Terezie Měchurová) a děti Palackého

1. Svatý Václav

- český kníže a mučedník 10. století - hlavní patron českého národa

Zobrazován: ve zbroji, v železné košili a knížecí čapce, s mečem a štítem, v ruce drží praporec s orlicí.

Další atributy: staroboleslavské paladium, dva andělé po stranách, klasy a hrozny.

1. Svatý Václav

2. Svatá Ludmila

- mučednice 9. a počátku 10. století, česká patronka

Zobrazení: starší žena v dlouhém řasnatém šatě, s hlavou pokrytou závojem, případně knížecí čapkou.

Atributy: stočený závoj nebo šál kolem hrdla (nástroj umučení), případně provaz, který někdy drží v ruce. Ojediněle má v ruce misku s hrozny nebo staroboleslavské paladium. Často je zobrazována s malým svatým Václavem, kterého vyučuje z knihy.

2. Svatá Ludmila

3. Svatý Vojtěch

4. Svatá Anežka Česká

3. Svatý Vojtěch

- mučedník 10. století, druhý pražský biskup, hlavní patron pražské arcidiecéze

Zobrazován: vždy jako biskup s mitrou, berlou a knihou.

Hlavní atribut: veslo.

Další atributy: oštěp nebo kopí či svazek šípů, někdy také orel, který podle legendy hlídal Vojtěchovo bezhlavé tělo.

5. Svatý Prokop

6. + 7. Svatí Cyril a Metoděj

10. Svatý Zikmund

- burgundský král a kajícník, 6. století, Karel IV. převzl jeho ostatky roku 1365 do Prahy a uložil je v chrámu svatého Víta.

Zobrazován: v královském šatě s korunou, jablkem a žezlem, někdy také s mečem. Často ve spojení s jinými zemskými patrony.

4. Svatá Anežka Česká

- feholnice 13. století

Zobrazení: nejčastěji v feholním rouchu, ale občas v královském hermelínu.

Atributy: ubožák u nohou a model kostela v ruce.

8. Svatý Jan Nepomucký

9. Svatý Vít

10. Svatý Zikmund

5. Svatý Prokop

- opat 11. století, český zemský patron

Zobrazován: jako feholník nebo jako opat s mitrou a berlou.

Hlavní atribut: spoutaný dábel u nohou.

Další atributy: mitra, berla, kříž, řídceji: laň, důtky, model kostela.

11. Svatý Norbert

12. Svatý Jan Sarkander

13. Svatý Ivan

6. + 7. Svatí Cyril a Metoděj

- slovanští věrozvěstí, 9. století, moravští a zemští patronové, spolupatroni Evropy

Zobrazování: většinou společně, Cyril jako feholník, Metoděj jako biskup.

Atributy: Cyril - kniha, někdy anděl a obrácení pohaně.

Metoděj - deska s obrazem posledního soudu a berla v podobě T nebo ukončená křížem, častěji dvojtypy.

14. Svatá Zdislava

8. Svatý Jan Nepomucký

- mučedník 15. století, patron české země

Zobrazován: jako kněz v rochetě s pěti hvězdami kolem hlavy, držící v náručí knihu a případně ještě palmu, symbol mučednictví a vířezství.

Další atributy: jazýk, staroboleslavské paladium, most, chudák, kterému světec udílí almužnu.

9. Svatý Vít

- mladistvý sicilský mučedník, hlavní patron pražské katedrály, nebeský ochránce naší vlasti

Zobrazován: jako vznešený mladík.

Hlavní atribut: kohout, případně kohout na knize.

Další atributy: palma a kniha, kotel, lev, orl, chléb, lampa.

11. Svatý Norbert

- magdeburský arcibiskup, 12. století, zakladatel premonstrátského řádu, patron Čech

Zobrazován: většinou v pontifikálních s mitrou a berlou, jen málokdy v feholním šatě.

Hlavní atribut: monstrance, případně kalich nebo miska s hostiemi.

Další atributy: figurka muže nebo dábla u nohou, kniha, model kostela, kalich s pavoukem.

12. Svatý Jan Sarkander

- larář v Holešově, 16.-17. století

Zobrazován: s prstem u úst nebo klíčem.

13. Svatý Ivan

- poustevník 9. století, český spolupatron

Zobrazován: jako poustevník s dlouhým voušem a kápí na hlavě.

Atributy: laň nebo jelen, případně jenom paroty, a hůl.

14. Svatá Zdislava

- paní na Lemberku u Jablonného, 13. století

Zobrazování: jak posluhuje chudým a nemocným.

Atribut: někdy model kostela.